

derfor siger jeg, at vi skulle sandelig ikke, dersom vi beraabe os paa Kristendommen og det nye Testament, staa paa det Standpunkt at lade gaa tilgrunde, hvad der ikke ved egen Kraft kan komme ovenpaa. Det er muligt, at jeg har misforstaaet det ærede Medlem, men hans Udtalelser have ialtsald givet mig en vis Berettigelse til at sige dette og til at antage, at han staa paa den nævnte darwinste Sætnings Standpunkt, at, hvad der ikke kan begaa sig, maa gaa tilgrunde, og at de, der af Naturen have Overtaget, skulle have Lov til at trykke de Andre ned.

Sable: Naar det ærede Medlem for Nibe Amts 3die Valgkreds (Buff) nu gaar saa vidt i sin nye præstelige Virksomhed, at han begynder at katekiserer mig, bliver jeg nødt til at svare. Det ærede Medlem kunde forresten have svaret sig selv. Han bliver staaende paa en Epidi, hvor vi slet ikke staa; han taler om "Adam Smiths System i dets yderste Konsekventer"; men det eksisterer slet ikke, tværtimod. Naturen betyder Noget i hele Verdenshusholdningen, altsaa ogsaa den Bog, det ærede Medlem ikke vil tage Hensyn til, betyder Noget; men ved Eiden deraf betyder Mennefsnaturen og Mennefskædetens Udvikling og særlig Kristendommen ogsaa Noget. Forresten maa jeg gjøre det ærede Medlem opmærksom paa, at man ikke behøver at lære Humanitet af Kristendommen, thi den har man kunnet lære, før Kristendommen var til; men der er Noget, der er høiere end Humanitet, og jeg skal nævne som Toppunkt, ikke af det "Adam Smiths System's yderste Konsekvens", men af den Verdensorden, der staa som Kristendommens: Hvor Guds Mand er, der er Frihed.

Justitsministeren (Mellmann): Jeg finder mig foranlediget til at gjøre et Par Indsigelser mod Bemærkninger, der ere fremkomne fra ærede Medlemmers Side, og jeg vil da først udtrykke min Forundring over det Raisonnement, som det ærede Medlem for Præsts Amts 3die Valgkreds (Leth) førte her. Saaadit jeg forstod ham, var det egentlig hans Mening, at, da man ikke kunde være sikker paa ved disse Sagers Behandling, at en Mand's Skyld var konstateret, naar man dømt ham, skulde man af den Grund indstranke sig til at dømmes Bøder, men ikke Fængsel. Det anser jeg rigtignok for et Alfordssystem med Hæfserbigheden, der ikke godt vil kunne forsvares. Dersom det virkelig er uoplyseligt og usikkert, saa at man ikke kan bygge nogen juridisk Dom derpaa, om Forfalskning foreligger eller ikke, da kan det ligesaalet forsvares at dømmes en Mand til Bøde som til Fængsel. Forudsætningen for overhovedet at dømmes, hvad enten det er til den ene eller til den anden Straf, maa være, at der er ført tilstrækkelig Bevis, og hvad der er tilstrækkeligt Bevis maa bedømmes efter de al-

mindelige Proceslove og den Provis, som i den Henseende har udviklet sig ved Domstolene. Det kan gjerne være, og jeg har selv last om Exempler paa, at der i England er faldet Domme for Bæreforfalskninger, der ikke have været tilstrækkelig grunde; men det ligger i det hele System, og jeg tror ikke, at man vilde være udsat for noget Lignende her. Den Forsigtighed, der altid har været udvist af Domstolene, og Afgangen til at kunne appellere vil bevirke, at en Mand ikke her vil være udsat for noget Saadant; men i ethvert Tilfælde mener jeg, at vi kunne ligesaa godt give Domstolene Myndighed til at idømme Fængsel som Bøder, og i mange Tilfælde er Forskjellen forsaavidt ikke saa stor, som jo de, der ikke kunne betale Bøden, komme til at affone den med Fængsel. — Den anden Indsigelse, jeg vil gjøre, er imod det ærede Medlem for Sorø Amts 1ste Valgkreds (Sable), og jeg vil da navnlig gjøre en Indsigelse mod hans Forsøg paa at stille det Lovforslag, der her foreligger, i et dødt Lys ved at sammenligne det med Indgreb i Pressefriheden og Ytringsfriheden overhovedet og ved at føre den Slags Raisonnementer som, at, fordi vi indføre Tilfyn med Salg af Levnetsmidler, beregnet paa at ramme Bedrageri, skulde vi en af Dagene være tilbøielige til at komme med Lovforslag, der ikke blot indstranke Pressefriheden, men maatte endogsaa Ytringsfriheden i Tale o. s. v. Jeg gjentager, at paa den Maade bør og kan man ikke raisonnere; det er ikke nogen loyal Maade at angribe Lovforslaget paa, saaledes at sætte det i Forbindelse med Ting, som det virkelig slet ikke har nogen Forbindelse med, for at benytte et til almindelig odium hjemfaldet Stikord. Jeg vil endvidere bemærke, hvad jeg allerede før sagde, at det er en ven Tilfaldsbighed, at det Ord "Tilfyn" bruges i Loven. Hvis det var det Æneste, der var mellem Thinget og mig, vilde det jo have været latterligt at have ført saa mange Forhandlinger; thi Intet er lettere end at slippe for det Ord "Tilfyn". Jeg har ikke det Mindste imod, at man i Stedet derfor giver Loven Titelen: "Lov om Forsøgning og Straf for Levnetsmidlers Forfalskning" eller noget Lignende. Det vilde være det Letteste af Verden at gjøre dette, hvorved man altsaa undgik Ordet "Tilfyn", hvis der skal klæbe noget fært Døst ved dette Ord. — Jeg tror altsaa ikke, at man i denne Sag bør tage til Hjælp den almindelige Uvillie, der kan være mod Indskrænkninger i Presse- og Ytringsfriheden. Med Hensyn til dette sidste Punkt turde det maaste være, at jeg er mere liberal end det ærede Medlem, thi jeg kan dog ikke saaledes uden videre indrømme, at det vil være hensigtsmæssigt at afstafte Anonymitet; det tror jeg ogsaa, er et Spørgsmaal, hvori neppe noget demokratisk Parti i noget Land vil følge det ærede Medlem.